

Sygn. akt V GC 791/15/upr

WYROK ZAOCZNY

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 marca 2016 r.

Sąd Rejonowy w Dzierżoniowie Wydział V Gospodarczy w składzie:

Przewodniczący: SSR J. Dams

Protokolant S. Poborczyk

po rozpoznaniu w dniu 14 marca 2016 r. w Dzierżoniowie na rozprawie sprawy

z powództwa :

A. S.

przeciwko:

(...) sp. z o. o. z/s w W.

o zapłatę 4.781,86 zł

I. zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 1.756,56 zł (jeden tysiąc siedemset pięćdziesiąt sześć złotych pięćdziesiąt sześć groszy) wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 27 maja 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. i odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty

II. oddała powództwo w pozostałym zakresie

III. zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 483,73 zł tytułem zwrotu kosztów procesu

Sygn. akt V GC 791/15/upr

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 3 września 2015r. A. S., prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą (...) A. S. z/s w S., domagał się od (...) sp. z o.o. w W. zapłaty kwoty 4 781,86 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od kwoty 1 916,46 zł od dnia 27 maja 2015r. i od kwoty 2 865,40 zł od dnia 19 lipca 2015r. do dnia zapłaty. W uzasadnieniu żądania podał, że podstawę dla niego stanowi przepis art. 10 ust.2 ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, tj. dotyczy ono poniesionych przez powoda na rzecz Kancelaria (...) z/s we W. kosztów odzyskiwania od strony pozwanej należności z zawartej przez strony transakcji handlowej (umowa z 3 września 2014r. o wykonanie robót budowlanych). Koszty te powstały zarówno na etapie przedsądowym, jak i sądowym, przy czym dotyczą windykacji zarówno wynagrodzenia z umowy o roboty budowlane, jak i samych kosztów odzyskiwania należności, gdyż pozwana odmówiła ich dobrowolnej zapłaty.

Strona pozwana nie złożyła w sprawie odpowiedzi na pozew, nie stawiła się także bez usprawiedliwienia na rozprawie w dniu 14 marca 2016r.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 3 września 2014r. (...) spółka z o.o. w W. zawarła z A. S., prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą (...) A. S. z/s w S., umowę w przedmiocie robót polegających na piaskowaniu konstrukcji metalowej wiaty na peronie kolejowym w B.. Uzgodniono wynagrodzenie powoda w kwocie 18 000 zł netto.

Powód wykonał w/w roboty i wystawił dwie faktury Vat:

- (...) z dnia 15 września 2014r. na kwotę 11 070 zł brutto, płatną w terminie do dnia 18 września 2014r.,
- (...) z dnia 26 września 2014r. na kwotę 11 070 zł brutto, płatną w terminie do dnia 10 października 2014r.

Strona pozwana nie zapłaciła w/w należności w terminie.

(dowód: umowa o roboty budowlane z 3.09.2014r., k.12;

faktura Vat nr (...), k.23;

faktura Vat nr (...), k.24;

okoliczności bezsporne)

W dniu 28 października 2014r. powód zawarł z Kancelarią (...) z/s we W. umowę o windykację od (...) sp. z o.o. zaległych należności w kwocie 22 140 zł wraz z odsetkami. Przedmiot umowy obejmował prowadzenie postępowania windykacyjnego, tj. podejmowania w granicach prawa wszelkich czynności zmierzających do odzyskania należności od dłużnika.. Na tej podstawie zleceniobiorca uprawniony był przede wszystkim do prowadzenia w stosunku do dłużnika wybranych działań, w tym negocjacji w zakresie warunków spłaty zadłużenia w formie ustnej lub pisemnej, zawarcia ugody, podejmowania czynności zmierzających do zabezpieczenia roszczeń, przyjmowania od dłużnika towarów i usług w celu rozliczenia zobowiązania, jak również prowadzenia sprawy zleceniodawcy na dalszym etapie – w przypadku braku zapłaty zobowiązania w drodze polubownej – na warunkach określonych w odrębnie sporządzonej umowie, która stanowić miała integralną część umowy z dnia 28 października 2014r.

Strony tej umowy uzgodniły, iż za prowadzenie postępowania windykacyjnego zleceniobiorcy przysługiwać będzie pełne wynagrodzenie w sytuacji spłaty przez dłużnika części bądź całości zadłużenia (§ 4 ust.3, § 5 ust.1 umowy) – w wysokości 6 % kwoty określonej w zleceniu windykacyjnym plus 6 % od należności odsetkowych.

(dowód: zlecenie windykacji z 28.10.2014r., k.15;

umowa o świadczenie usług windykacyjnych z 28.10.2014r. z zał.,

k.16-18)

Polubowna windykacja okazała się bezskuteczna, w związku z czym w dniu 14 listopada 2014r. powód zawarł z Kancelarią (...) umowę w przedmiocie opracowania pozwu do Sądu I instancji przeciwko (...) sp. z o.o. po uzyskaniu pozytywnej opinii prawnej pod względem ryzyka procesowego, jak również w przedmiocie skierowania nakazu zapłaty/wyroku zaopatrzonego w klauzulę wykonalności do egzekucji komorniczej.

Strony uzgodniły, że zleceniobiorca wyznaczy pełnomocnika, jak również komornika do prowadzenia poszczególnych etapów według swojego uznania i w tym celu zleceniodawca podpisze stosowne pełnomocnictwo. Pełnomocnik będzie ponosił odpowiedzialność w zakresie zadań mu powierzonych, co wyłącza odpowiedzialność zleceniobiorcy z tego tytułu.

Za wykonanie przedmiotu umowy Kancelaria (...) miała otrzymać wynagrodzenie w kwocie 1 650 zł (dotyczy opracowania pozwu) i w kwocie 130 zł (dotyczy skierowania tytułu wykonawczego do egzekucji komorniczej). Nadto powód miał pokryć ewentualne wydatki.

W dniu 20 listopada 2014r. Kancelaria (...) wystawiła na w/w podstawie fakturę Vat nr (...) na kwotę **2 047,70 zł** tytułem opracowania pozwu (1 650 zł netto, tj. 2 029,50 zł brutto) i zwrotu kosztów technicznych (18,20 zł brutto).

Powód zapłacił tę należność Kancelarii w dniu 17 listopada 2014r. (na podstawie faktury proforma (...)).

(dowód: umowa zlecenia z 14.11.2014r., k.19-20;

faktura Vat nr (...) z 20.11.2014r., k.34;

potwierdzenie przelewu z 17.11.2014r., k.38)

Nadto w dniu 14 listopada 2014r. powód zawarł z Kancelarią (...) umowę w przedmiocie opracowania roszczenia dotyczącego zwrotu kosztów poniesionych z tytułu odzyskania należności przeciwko (...) sp. z o.o. po uzyskaniu pozytywnej opinii prawnej pod względem ryzyka procesowego, jak również w przedmiocie skierowania nakazu zapłaty/wyroku zaopatrzonego w klauzulę wykonalności do egzekucji komorniczej.

Strony uzgodniły, że zleceniobiorca wyznaczy pełnomocnika, jak również komornika do prowadzenia poszczególnych etapów według swojego uznania i w tym celu zleceniodawca podpisze stosowne pełnomocnictwo. Pełnomocnik będzie ponosił odpowiedzialność w zakresie zadań mu powierzonych, co wyłącza odpowiedzialność zleceniobiorcy z tego tytułu.

Za wykonanie przedmiotu umowy Kancelaria (...) miała otrzymać wynagrodzenie w kwocie 650 zł (dotyczy opracowania roszczenia) i w kwocie 130 zł (dotyczy skierowania tytułu wykonawczego do egzekucji komorniczej). Nadto powód miał pokryć ewentualne wydatki.

(dowód: umowa zlecenia z 14.11.2014r., k.21-22)

W dniu 12 grudnia 2014r. powód udzielił pełnomocnictwa procesowego wskazanemu przez Kancelarię (...) radcy prawnemu T. P..

W dniu 29 grudnia 2014r. pełnomocnik ten złożył w Sądzie Rejonowym w Dzierżoniowie podpisany przez siebie pozew o zapłatę kwoty 22 140 zł, sygn. V GNc 2554/14. Na jego podstawie Sąd wydał w dniu 14 stycznia 2015r. nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, w którym zasądził na rzecz powoda m.in. kwotę 2 417 zł tytułem kosztów zastępstwa prawnego. Nadto w dniu 13 marca 2015r. wydał wierzycielowi tytuł wykonawczy, w którym orzekł dodatkowo o przyznaniu mu kwoty 60 zł tytułem kosztów klauzuli wykonalności.

W dniu 20 marca 2015r. zastępujący powoda r.pr. T. P. złożył u Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Wrocławia – Fabrycznej we Wrocławiu A. K. wniosek o wszczęcie egzekucji. W wyniku przeprowadzonego przez komornika postępowania wierzyciel uzyskał pełne zaspokojenie w zakresie tytułu wykonawczego, jak również uzyskał przyznaną mu przez komornika kwotę 1 200 zł tytułem kosztów zastępstwa prawnego w postępowaniu egzekucyjnym.

(dowód: akta sprawy tut. Sądu sygn. V GNc 2554/14;

wierzytelna kopia pozwu, k.23-26;

wierzytelna kopia tytułu wykonawczego, k.27-28;

wniosek o wszczęcie egzekucji, k.29;

postanowienie komornika z 31.03.2015r., (...), k.30-31;

postanowienie komornika z 2.04.2015r., (...), k.32-33)

W dniu 6 kwietnia 2015r. Kancelaria (...) wystawiła powodowi fakturę Vat nr (...) z tytułu wynagrodzenia 6 % liczonego od kwoty zadłużenia (1 738,36 zł brutto), skierowania wniosku egzekucyjnego do komornika (130 zł netto, tj. 159,90 zł brutto) i zwrotu kosztów technicznych (18,20 zł brutto) – na łączną kwotę **1 916,46 zł** brutto.

Powód zapłacił tę należność Kancelarii w dniu 2 kwietnia 2015r. (na podstawie (...)).

(dowód: faktura Vat nr (...) z 6.04.2015r., k.35;

potwierdzenie przelewu z 2.04.2015r., k.37)

W dniu 15 czerwca 2015r. Kancelaria (...) wystawiła powodowi fakturę Vat nr (...) z tytułu opracowania roszczenia dotyczącego zwrotu kosztów poniesionych z tytułu odzyskiwania należności (650 zł netto, tj. 799,50 zł brutto) i zwrotu kosztów technicznych (18,20 zł brutto) – na łączną kwotę **817,70 zł** brutto.

(dowód: faktura Vat nr (...) z 15.06.2015r., k.36)

W dniu 12 maja 2015r. powód wystawił stronie pozwanej notę obciążeniową na kwotę 1 916,46 zł tytułem kosztów odzyskiwania należności wg faktury Vat nr (...).

Pozwana odesłała tę notę powodowi w dniu 20 maja 2015r. jako bezzasadną wobec spłaty całego zadłużenia w postępowaniu egzekucyjnym.

W dniu 4 lipca 2015r. powód wystawił stronie pozwanej kolejną notę obciążeniową na kwotę 2 047,70 zł z tytułu faktury Vat nr (...) oraz kwotę 817,70 zł z tytułu faktury Vat nr (...).

(dowód: nota obciążeniowa z 12.05.2015r., k.39;

nota obciążeniowa z 4.07.2015r., k.40;

pismo strony pozwanej z dnia 20.05.2015r., k.43)

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie jedynie w części co do kwoty 1 756,56 zł, obejmującej koszty odzyskiwania należności według faktury Vat nr (...) (wynagrodzenie windykatora w wysokości 6 %, liczone od kwoty spłaconego/wyegzekwowanego zadłużenia strony pozwanej - 1 738,36 zł) oraz związane z tym koszty techniczne (18,20 zł).

Powód jako podstawę prawną dochodzonych roszczeń wskazał art.10 ust.2 ustawy z dnia 8 marca 2013r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych. W ramach podstawy faktycznej objęły one wynagrodzenie za prowadzenie postępowania windykacyjnego (de facto dotyczy kosztów windykacji polubownej - etap przedprocesowy), a także wynagrodzenie za opracowanie pozwu do Sądu I instancji, wynagrodzenie za skierowanie wniosku egzekucyjnego do komornika i wynagrodzenie za opracowania roszczenia dotyczącego zwrotu kosztów poniesionych z tytułu odzyskiwania należności. O ile pierwsze z tych roszczeń (wynagrodzenie za etap polubowny) wobec bierności procesowej strony pozwanej nie budziło większych wątpliwości Sądu, aczkolwiek powód nie dowodził w jakikolwiek sposób, iż podejmował w ogóle wobec pozwanej działania windykacyjne, z tytułu których należy mu się wynagrodzenie przekraczające ryczałtowe 40 EUR z art.10 ust.1 ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, o tyle pozostałe roszczenia należało ocenić jako niezasadne. Do badania zgłoszonych roszczeń Sąd był obowiązany na podstawie art.339 § 2 k.p.c.

Jak wynikało z przeprowadzonych dowodów, powód oprócz zasądzonej na jego rzecz kwoty 1 756,56 zł domagał się także od pozwanej:

- zwrotu kosztów w postaci poniesionego na rzecz Kancelarii (...) wynagrodzenia za opracowanie pozwu do Sądu I instancji, choć czynność opracowania pozwu niewątpliwie objęta jest umocowaniem pełnomocnika procesowego

(art.91 pkt 1 k.p.c.), a powód takiego ustanowił w sprawie tut. Sądu V GNC 2554/14 i Sąd przyznał mu z tego tytułu kwotę 2 400 zł tytułem poniesionych przez powoda kosztów zastępstwa prawnego (§ 6 pkt 5 Rozp. MS z 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (...)) i powód uzyskał zaspokojenie tej kwoty w postępowaniu egzekucyjnym;

- zwrotu kosztów w postaci poniesionego na rzecz Kancelarii (...) wynagrodzenia za skierowanie wniosku egzekucyjnego do komornika, choć czynność sporządzenia i złożenia takiego wniosku niewątpliwie objęta jest umocowaniem pełnomocnika procesowego (art.91 pkt 3 k.p.c.), a powód takiego ustanowił w sprawie egzekucyjnej (...) i Komornik przyznał mu m.in. z tego tytułu kwotę 1 200 zł tytułem poniesionych przez powoda kosztów zastępstwa prawnego w postępowaniu egzekucyjnym (§ 10 ust.1 pkt 7 Rozp. MS z 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (...)) i powód uzyskał zaspokojenie tej kwoty w postępowaniu egzekucyjnym;

- zwrotu kosztów w postaci przysługującego Kancelarii (...) wynagrodzenia za opracowanie roszczenia dotyczącego zwrotu kosztów poniesionych z tytułu odzyskiwania należności, choć czynność opracowania roszczenia i pozwu niewątpliwie objęta jest umocowaniem pełnomocnika procesowego (art.91 pkt 1 k.p.c.), a powód takiego ustanowił w niniejszej sprawie tut. Sądu, której przedmiotem są właśnie koszty odzyskiwania należności, i powód domaga się z tego tytułu wynagrodzenia pełnomocnika w kwocie 600 zł (§ 6 pkt 3 Rozp. MS z 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (...)); nadto odnotować należy, że powód nie twierdzi i nie udowadnia, że faktycznie poniósł te koszty na rzecz Kancelarii (...); wreszcie art.10 ust.2 ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych dotyczy kosztów odzyskiwania należności poniesionych z tytułu opóźnień w zapłacie w transakcji handlowej, a za taką należy uznać wyłącznie umowę, której przedmiotem jest odpłatna dostawa towaru lub odpłatne świadczenie usługi, jeżeli strony zawierają ją w związku z wykonywaną działalnością (art.4 pkt 1 ustawy) – tym samym powodowi nie należą się od pozwanej koszty odzyskiwania należności nie wynikających z umowy stron, ale z ustawy i umowy łączącej go z innym podmiotem (Kancelarią (...)).

Zgodnie z art.10 ust.2 ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych – w brzmieniu sprzed 1 stycznia 2016r. - w przypadku, gdy koszty odzyskiwania należności poniesione z tytułu opóźnień w zapłacie w transakcji handlowej przekroczą kwotę 40 EUR, wierzycielowi przysługuje zwrot tych kosztów, w tym kosztów postępowania sądowego, pomniejszonych o tę kwotę (jeżeli została uprzednio zapłacona przez dłużnika).

Zacytowana ustawa stanowi implementację dyrektywy (...), zgodnie z którą m.in. (Artykuł 6 ust.3) oprócz stałej kwoty 40 EUR, będącej rekompensatą za koszty odzyskiwania należności poniesione przez wierzyciela, wierzyciel jest uprawniony do uzyskania od dłużnika rozsądnej rekompensaty za wszelkie koszty odzyskiwania należności przekraczające tę stałą kwotę, poniesione z powodu opóźnień w płatnościach dłużnika. Mogłoby to obejmować – zgodnie z postanowieniami dyrektywy - koszty poniesione między innymi w związku ze skorzystaniem z usług prawnika lub firmy windykacyjnej. Tymczasem ustawa z dnia 8 marca 2013r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych – w brzmieniu znajdującym zastosowanie w sprawie - jednoznacznie wskazuje, że w przypadku, gdy koszty odzyskania należności, czyli wydatki, które poniósł wierzyciel dochodząc należnej mu kwoty, przekroczą kwotę stałej rekompensaty, wierzyciel będzie miał możliwość uzyskania na drodze sądowej zwrotu wszelkich wydatków, jakie poniósł w związku z próbą odzyskania należności, w tym kosztów postępowania sądowego. Należy zwrócić uwagę, że rolą implementacji prawa unijnego jest rzeczywiste wprowadzenie w życie postanowień przyjętych na szczeblu unijnym do krajowych porządków prawnych przy uwzględnieniu ich specyfiki, a podstawą prawną, z której wywodzi się obowiązek implementacji prawa Unii Europejskiej jest art.4 (...). Przepis ten nakłada obowiązek na prawa członkowskie w zakresie współpracy w osiągnięciu celów Unii poprzez zapewnienie pełnej skuteczności prawu unijnemu. Zasadniczą formą implementacji dyrektywy jest ustawa, przy czym, niezależnie od wymogu wykładni prawa krajowego zgodnej z dyrektywą, transpozycja (implementacja) dyrektywy w prawie krajowym musi być na tyle precyzyjna, aby nie było konieczne sięganie do samej dyrektywy przy stosowaniu aktów prawa krajowego. Skoro jednak w ustawie o terminach zapłaty w transakcjach handlowych – w brzmieniu sprzed 1 stycznia 2016r. – zapisy dotyczące rekompensaty za koszty odzyskiwania należności (art.10 ust.2) są nieprecyzyjne i niejednoznaczne, to w

ocenie Sądu zachodziła konieczność sięgnięcia do zapisów samej dyrektywy, tj. do art.6 ust.3 (tak też Sąd Okręgowy w Legnicy w uzasadnieniu wyroku z dnia 24 czerwca 2015r., sygn. VI Ga 226/15).

W art.10 ust.2 ustawy, która jest podstawą roszczeń powoda, polski ustawodawca wdrażając art.6 ust.3 dyrektywy pominął początkowo, iż za poniesione wyższe koszty odzyskania należności przysługuje powodowi jedynie „rozsądna rekompensata”. Dyrektywa wprowadziła zatem swoiste kryterium wysokości tej rekompensaty, które powinno być stosowane. Zdaniem Sądu koszty tzw. windykacji nie mogą być wyższe niż ewentualne koszty postępowania sądowego, nie mogą też dublować tych kosztów poprzez objęcie windykacją tych samych czynności, które przypisane są do obowiązków odrębnie wynagradzanego pełnomocnika procesowego. Zatem powództwo co do takiego zdublowanego zakresu podlegało oddaleniu. Dodatkową podstawą oddalenia żądania obejmującego wynagrodzenie za opracowanie roszczenia dotyczącego zwrotu kosztów poniesionych z tytułu odzyskiwania należności (dot. drugiej z umów z dnia 14 listopada 2014r.) była przywołana wyżej ocena o nieudowodnieniu faktu poniesienia tychże kosztów przez powoda, jak również ocena o braku ustawowej podstawy dla żądania zwrotu kosztów odzyskiwania należności opisanych w art.10 ust.2 ustawy, które co do zasady nie są należnościami z transakcji handlowej.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art.10 ust.2 ustawy z dnia 8 marca 2013r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych i art.481 k.c. w zw. z art.56 ustawy z dnia 9.10.2015r. o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw – orzeczono, jak w pkt I i II wyroku zaocznego z dnia 14 marca 2016r.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. oraz art.100 k.p.c., jak w pkt III wyroku, przyjmując, że powód wygrał niniejszy spór w części wynoszącej 36,73 %, przy czym na koszty procesu poniesione przez powoda złożyła się cała opłata stała w kwocie 100 zł i koszty zastępstwa prawnego w kwocie 1217 zł (należy stwierdzić omyłkowe zawyżenie tych kosztów wobec zastosowania podstawy z § 6 pkt 4 zamiast pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych – powód winien wygrać zatem tytułem kosztów procesu kwotą 263,35 zł). Pozwany natomiast nie poniósł w sprawie żadnych kosztów.